

Andere Arnhemmers

We delen de stad met honderdduizenden Andere Arnhemmers; dieren en planten. De slechtvalken die jagen vanaf de Eusebiustoren midden in het centrum, de bevers in Arnhem-Zuid, de rode koolzwammen in park Sonsbeek en de reigers die vissen in de Sint Jansbeek.

Andere Arnhemmers laat je de natuur in de stad met andere ogen bekijken. Haal tijdens de Arnhem Groen Markt de groene belevingskaart van Arnhem op, ga op pad en geniet van de Arnhemse natuur.

Arnhem Klimaatbestendig

Lever tijdens de markt 5 gewipte tuintegels in (op basis van 30×30 cm stoeptegel) bij Arnhem Klimaatbestendig en ontvang een kortingsbon van €5,- om te besteden aan planten op de markt. De ingeleverde tegels tellen mee voor het NK Tegelwippen, waarmee we zo veel mogelijk stenen vervangen voor groen. Op naar de winst voor Arnhem!

Ook kun je bij Arnhem Klimaatbestendig terecht voor handige tips en informatie over klimaatadaptieve maatregelen en subsidiemogelijkheden.

Arnhem tuiniert

Zondag 1 oktober staat Arnhem tuiniert weer op de Arnhem Groen Markt. Arnhem tuiniert samen met Bloemen in de tuin en Tuin van de buren. Wij ontwerpen graag een beetje wild. Tegels maken plaats voor groen en aangeharkte perkjes zul je bij ons niet vinden. Samen ontwerpen we klimaatbestendige tuinen met ruimte voor biodiversiteit. De beplanting is een combinatie van inheemse planten en tuincultivars zodat ook insecten, vlinders, bijen en vogels zich er thuis voelen.

Ben je op zoek naar een plantenparadijs, eetbare tuin of een klimaatbestendige invulling kom dan langs in onze stand. We vertellen je er graag over.

Arnhem Zoemt

Arnhem Zoemt maakt Arnhem samen met bewoners bloemrijker voor wilde bijen en andere insecten. Dit doen ze onder andere door kennis te delen en met initiatieven als Klarenbeek Zoemt en Adopteer een Bij. Overal is wel een plekje te vinden om wilde bijen een kans te geven. Kom 15 mei langs bij de kraam voor inheemse zaden en planten, informatie over alle activiteiten en zaai mee!

BuurtGroenBedrijf – maak je eigen regenton

Kom je eigen regenton maken van een olijvenvat. Olijvenvaten worden gebruikt voor de in- en export van Griekse olijven. Ze zijn sterk, waterdicht en zien er nog leuk uit ook. Zonde om ze geen nieuwe functie te geven en je kunt het zelf doen!

Wil je ook zo'n regenton? Doe dan mee met de workshop! Het aantal plaatsen is beperkt, dus meld je gauw aan via jolanda@buurtgroenbedrijf.nl of 06 232 80 800. Komen kijken kan natuurlijk ook.

De workshop wordt gegeven om 11.30 uur, 13 uur en 15 uur en duurt ongeveer een uur. Materialen en gereedschap zijn aanwezig. De kosten van de workshop bedragen 37,50 euro, inclusief olijvenvat van 220 liter en kraan. Binnen Arnhem kan de regenton aangesloten worden voor 120 euro inclusief vulautomaat.

Dana Dijkgraaf Design

Dana Dijkgraaf is ontwerper van de vrolijke Groen Markt poster. Op de markt kun je een variant van deze poster kopen om je huis op te vrolijken met een beetje biodiversiteit op de wand. Of koop inheemse zaden die goed zijn voor de biodiversiteit in een vrolijke verpakking als cadeau voor je vrienden en familie!

Ecovrede

Ecovrede zet zich in voor een meer duurzame en sociale samenleving. Tijdens de Arnhem Groen Markt informeren zij bezoekers onder andere over:

- Natuurlijk eten en lokale voedselproductie;
- Kleinere ecologische voetafdruk;
- Gezond leven en gezond eten;
- Voedselbos ontwikkelen, adviseren, rondleidingen en workshops

Green Cocktail Tuinontwerp

Wil je graag je tuin vergroenen, maar weet je niet hoe? Hou je van groene tuinen, maar durf je het zelf niet aan omdat je twijfelt over het onderhoud? Vliegen alle vogels, vlinders en bijen met een boogje om je tuin heen? Kwijnen je tuinplanten altijd langzaam weg?

Laura van Green Cocktail Tuinontwerp adviseert je graag, dus kom gezellig langs met je tuinvraag! Krijg je meteen een klein zakje biologische bloemenzaden (zolang de voorraad strekt) om je alvast een beetje op weg te helpen – goed voor een halve vierkante meter, dus daar is altijd wel een plekje voor te vinden. Voor meer informatie over een natuurlijk tuinontwerp of beplantingsplan ben je uiteraard ook welkom!

Groei en Bloei Arnhem e.o.

Hou je ook zo van groen, bloemen en planten en heb je plezier in tuinieren? Deel je deze hobby en je liefde voor de natuur graag met anderen? Dan ben je bij ons aan het juiste adres! Groei & Bloei is een vereniging van liefhebbers van tuinen en tuinieren; er zijn 127 afdelingen verspreid over Nederland en België.

Maak kennis met de oudste afdeling van Groei & Bloei: afdeling Arnhem e.o. Deze afdeling omvat de plaatsen Arnhem, Rozendaal, Velp, Oosterbeek, Wolfheze, Doorwerth en Huissen.

Je ontvangt als lid niet alleen maandelijks het mooie Groei & Bloei tuintijdschrift, maar wij bieden je daarnaast allerlei leuke en interessante activiteiten, van plantenruilbeurzen tot workshops, van excursies tot lezingen. Kom langs bij onze stand en we vertellen je hier graag meer over!

Henk's Pluktuin

Henk's Pluktuin is een groente, fruit, kruiden en bloemen pluktuin voor leden, in Oosterbeek. Op woensdag en zaterdag zijn we open voor publiek als bloemenpluktuin. We werken zonder bestrijdingsmiddelen. Er is ook een imkerij. We maken jam, stroop, vlierbessensiroop en uiteraard is er honing van de bijen. Dat (en méér!) verkopen we tijdens de Arnhem Groen Markt.

Herenboeren Lingezegen en Arnhem

Herenboeren is een initiatief van een groep inwoners uit de regio. Wij willen grip op ons eten, gezond eten, weten waar het vandaan komt en hoe het geproduceerd wordt. We willen erop kunnen vertrouwen dat ons eten eerlijk is geproduceerd, met respect voor de boer, de dieren en de natuur.

We realiseren een kleinschalig gemengd boerenbedrijf, een zogenoemde herenboerderij. Want het is toch fantastisch als ons eten in onze eigen omgeving wordt geproduceerd? En wat is er leuker dan een boerderij te hebben waar je zelf van eet? Herenboeren Lingezegen is afgelopen voorjaar gestart en Herenboeren Arnhem zoekt naar een geschikte locatie. We vertellen je er 1 oktober graag meer over.

Imker Bart Riggeling

(H)eerlijke honing van de imker.

IVN Arnhem

IVN staat voor Instituut voor Natuureducatie en duurzaamheid. We willen mensen meer leren over de natuur. Door meer te zien kun je meer genieten van de natuur en hopelijk ook helpen om de natuur te beschermen.

In onze kraam vind je onder andere zoekkaarten over vlinders, waterdiertjes en insecten. Ook zijn er tuincheckkaarten om je eigen tuin natuurvriendelijker te maken.

En we hebben een knutseltafel voor kinderen. Jong beginnen met aandacht voor de natuur, daar heb je je hele leven plezier van.

Klein Stettyn Deli

'De eerste Voedselboswinkel van Nederland!': Klein Stettyn Deli uit Oosterbeek. Wij brengen de voedselbosproducten naar de mensen, bouwend aan een lokaal, veerkrachtig en biodivers voedselsysteem.

Op de Arnhem Groen Markt komen we met de lekkerste verse en verwerkte producten uit onze winkel, prachtige eetbare voedselbosplanten, boeken en heel veel inspiratie en enthousiasme. Kom bij ons langs als je voedselbosvragen hebt of als je gewoon nieuwsgierig bent om te zien wat er zoal uit een voedselbos komt. We verheugen ons erop je te ontmoeten!

KNNV Arnhem - Nederlandse natuurvereniging

Hou je van de natuur en ga je graag samen met anderen het veld in? Geniet je van wilde planten en dieren en wil je er meer over weten? Dan is de KNNV iets voor jou! We ontmoeten je graag bij onze kraam.

Kwekerij Aaldering De Stek

Kwekerij Aaldering De Stek uit Zelhem neemt een uitgebreid assortiment aan biologische vaste planten uit eigen kwekerij mee. Er worden tal van prachtige planten gekweekt. Ze zijn niet alleen mooi, maar kunnen tevens een toegevoegde waarde bieden aan iedere tuin. Er zijn inheemse planten, planten die bijen en vlinders aantrekken, planten die een schuilplaats kunnen bieden aan dieren. Er zullen planten zijn voor elk seizoen en voor zowel zonnige als schaduwrijke standplaatsen.

Kwekerij Boomkroon

Boomkroon is een (biologische) boomkwekerij met nadruk op teelt van oude (streekeigen) fruitrassen. Denk hierbij aan appelbomen, perenbomen, pruimenbomen en kersenbomen. Zowel hoogstam als halfstam: geschikt voor het aanleggen of verjongen van boomgaarden, of solitaire bomen voor in de particuliere tuin.

Naast teelt van bomen en struiken bieden wij diensten aan, zoals snoeien en onderhoud. Wij geven advies over de aanleg van landschappelijke elementen (zoals haag, solitaire boom, poel) en hebben daarbij aandacht voor het bevorderen van de biodiversiteit. Naast advies kunnen wij ook de aanleg verzorgen. Met onze bomen en overige werkzaamheden dragen wij bij aan een mooi landschap en landschapsonderhoud.

Kwekerij Bijenkans

Bijenkans kweekt biologische tuinplanten die één ding met elkaar gemeen hebben: er komen vlinders, bijen, hommels en tal van andere insecten op af. Omdat we veel vanuit de vollegrond kweken, is het daarnaast een tuin waar deze planten in al hun pracht te beleven zijn.

De kwekerij is bedoeld voor iedereen die meer ecologisch wil tuinieren. Door het kiezen van bijen- en vlinderplanten lever je een belangrijke bijdrage aan de biodiversiteit in jouw omgeving. Daarnaast maak je kennis met een extra dimensie in de tuin, namelijk alles wat zoemt en fladdert!

Loes in het Groen

Voor de markt op 1 oktober neemt groene kweker Loes inheemse vaste planten mee, die opgekweekt worden vanuit biologisch zaad in bladaarde. De planten worden gekweekt in Huissen waar tevens een groentetuin is en aardbeien worden gekweekt in de volle grond. Loes in het Groen werkt op agro-ecologische wijze.

Natuurcentrum Arnhem

Natuurcentrum Arnhem heeft twee prachtige boerderijwinkels bij stadsboerderij Presikhaaf en Stadsboerderij Korenmaat. Wij verkopen eerlijke, lokale producten zoals eieren, vlees en groente van onze eigen dieren en uit onze eigen tuinen, maar ook jam, sap en honing uit de streek en meel van de Witte Watermolen. Daarnaast vind je bij ons ook leuke educatieve boeken, biologisch zaad en bloembollen, vogelvoer, vlinder- en nestkastjes, egelhuisjes en nog veel meer.

Ook kun je onder enthousiaste begeleiding van medewerkers van het Natuurcentrum op zoek naar waterdiertjes in de Sint Jansbeek. In het water leeft van alles. Vissen en kikkers ken je vast, maar er is zoveel meer te ontdekken! Tijdens de Arnhem Groen Markt mag je met een schepnet allerlei waterdiertjes vangen, om ze daarna van dichtbij te kunnen bekijken. De écht kleine minibeestjes kun je bewonderen met een microscoop aan de onderzoekstafel. Tijdens deze excursie leer je welke diertjes er in het water leven en op welke manier ze dit doen. En daar valt heel veel over te ontdekken! Tijden: 11 – 13 uur.

Noordland

Noordland biedt jams, marmelade en stroop aan, lokaal gemaakt van de oogst

van onder meer de Stadsboerderijen Presikhaaf en De Korenmaat en Erve Kiekebos (Empe). Daarnaast biedt Noordland lekkernijen aan als bananenbrood en vruchtenbroodjes. Uiteraard vertellen we het verhaal van onze producten en de samenwerking met de stadsboerderijen en Erve Kiekebos.

Paola Schmink Design

Al jaren aanwezig op de Arnhem Groen Markt met haar vrolijke kraam vol prachtige kleuren en glitters. Paola tovert de mooiste creaties en zorgt voor vele blije gezichtjes!

Slowfood Rijnzoet

Slow Food Rijnzoet is de afdeling van Slow Food in de regio Arnhem, Nijmegen, Wageningen en omstreken. Slow Food is een wereldwijde voedselbeweging die zich inzet voor een lekker, puur en eerlijk voedsel. Iedere dag ben je bezig met voedsel, maar het is meer dan alleen brandstof. Wat wij eten raakt onze cultuur, politieke keuzes en hoe de wereld er in de toekomst uit zal zien.

Slow Food zet zich daarom in voor lekker, puur en eerlijk voedsel voor iedereen. Dat betekent: kwalitatieve producten, die zo min mogelijk impact hebben op dieren, natuur en met een eerlijke prijs voor de producent, toegankelijk voor iedereen.

Allemaal mooie woorden, maar wat doen we nu eigenlijk in de praktijk? Slow Food Rijnzoet laat mensen kennis maken met lekker, puur en eerlijk voedsel. Op de markt zullen Loekie en Froukje, beide bestuursleden van Slow Food Rijnzoet, de bezoekers dit jaar laten proeven van de 'NederBowl': de Slow Food-variant van de Poke Bowl. De NederBowl wordt gemaakt met lokale ingrediënten uit het seizoen, die duurzaam zijn geproduceerd. De ingrediënten blijven nog even een verrassing, maar reken maar dat de NederBowl lekker is!

SpijkerZwam

SpijkerZwam kweekt oesterzwammen op lokaal ingezameld koffiedik in het Arnhemse Spijkerkwartier. De stadsboerderij van SpijkerZwam produceert op een eerlijke, milieuvriendelijke manier en wil daarmee circulair denken en handelen bevorderen. Kom dit heerlijke Arnhemse product proeven op de Arnhem Groen Markt. Het aanbod bestaat onder andere uit verse, gedroogde en ingemaakte oesterzwammen, home-growkits en zwamshoarma.

Tuinen van MergenMetz

De Tuinen van MergenMetz is een ecologische tuin in Doorwerth, met op 1 hectare grond een bos, Bonte Bentheimer varkens, Welsummer kippen, een moestuin, een herboristentuin en een Eetbare Siertuin (oftewel een klein voedselbos dat eetbaar is en ook mooi mag zijn). De tuin is op zaterdagen in het tuinseizoen te bezoeken, maar kijk ook vooral op de website (mergenmetz.nl) die bomvol staat met tuintips, groenterecepten, boekrecensies en andere interessante artikelen. We kweken op kleine schaal planten en winnen zaden, die we verkopen via onze webshop. Net als de allerbeste boeken. En soms brengen we die ook naar leuke markten mee!

Het Tuinkantoor

Het Tuinkantoor is de ontwerpkamer van Els Tuinte. Het Tuinkantoor geeft een

nieuwe vorm aan tuintraditie door originele ontwerpen, ruimtelijke aanpak en een duurzame ongedwongen vormgeving. Kenmerkend zijn zeer diverse stijlen van ontwerpen, steeds herkenbaar door een heldere vormgeving.

Op de markt laat Els haar werk en voorbeelden zien om iedereen te inspireren. Op weg naar een duurzame, natuurlijke tuin naar ieders wens.

Stadslandbouw Mooieweg

Op een stuk grond in de wijk Rijkerswoerd (Arnhem-Zuid) teelt Stadslandbouw Mooieweg verse groenten voor Voedselbank Arnhem. Zonder kunstmest en gif en met 100% vrijwilligers! Het grootste deel van de oogst gaat naar de Voedselbank. De rest is voor vrijwilligers zelf en voor de verkoop tijdens Zelfoogst Zaterdagen.

Tijdens de Arnhem Groen Markt kun je zien en ervaren waar het project om draait. Kom meer te weten over de groenten die geteeld worden en hoe in het project geëxperimenteerd wordt met combinatieteelt, permacultuur en de teelt van tropische gewassen. Er zijn heerlijke zelfgemaakte jams te koop en ook verse groenten.

Naast productie voor de Voedselbank is Stadslandbouw Mooieweg meer en meer een groene ontmoetingsplek van en voor de buurt. Zo zijn er buurtrestaurants op het terrein en activiteiten rondom gezond voedsel voor omliggende scholen. In de zomermaanden kunnen bezoekers groenten oogsten tijdens de twee-wekelijkse Zelfoogst Zaterdagen. De vrijwilligers van Stadslandbouw Mooieweg vertellen je er graag alles over, ook hoe je eventueel zelf vrijwilliger of donateur kunt worden.

Waterimpuls – duurzaam gebruik van regenwater

Tot wel 50% besparen op drinkwater? Dat kan heel goed en als u dat wilt wij helpen u daarbij! Een duurzame en klimaatbestendige leefomgeving, dat is waar we in Nederland naar toe willen. De eerste stappen zijn gezet met het afkoppelen van regenwater. Dan gaat het niet naar het riool en komt het ten goede aan grondwater.

Maar waarom niet een extra tussenstap en het regenwater ook gaan hergebruiken voor zaken die daarvoor uiterst goed geschikt zijn. Waarom spoelen we de toiletten, sproeien we de tuin en wassen we de auto met ons uiterst kwalitatieve drinkwater? Dit kan uitstekend met regenwater en omdat regenwater geen kalk bevat laat het geen kalkresten achter, dus ook uw ramen streep loos schoon. Maar ook de wasmachine kan op het regenwater aangesloten worden, met zelfs een besparing op het wasmiddel omdat het water geen kalk bevat en daardoor zeer zacht is. Als de tank dan vol is en er geen water meer bij kan, dan kan het water via infiltratiesystemen in de bodem zakken. Dit alles betekent minder productie van drinkwater, minder voorraad van drinkwater, minder water naar de rioolzuiveringen en dus minder energie nodig om dit alles mogelijk te maken.

Onze systemen zijn een voorbeeld van duurzaamheid, de regenwatertanks en infiltratiesystemen zijn volledig recyclebaar. Sterker nog, ze worden voor het grootste deel uit gerecycled plastic vervaardigd. Daarmee draagt u dus nog meer bij aan een duurzame en klimaatbestendige leefomgeving. Met onze uitgebreide collectie aan regenwater- en infiltratiesystemen kunnen wij u een compleet

pakket leveren en desgewenst ook voor installeren.

Onze systemen zijn te installeren bij woningen, kantoren, bedrijven en eigenlijk overal waar regenwater opgevangen en hergebruikt kan worden. Meer weten? Bezoek ons dan tijdens de Arnhem Groen Markt.

De Witte Watermolen

De Witte Watermolen staat op het terrein van bezoekerscentrum Molenplaats Sonsbeek en is een van de oudste gebouwen van Arnhem. De molen maalt al koren sinds de 15e eeuw. Daarmee is Molenplaats Sonsbeek feitelijk het oudste bedrijventerrein van Arnhem! Deze bijzondere molen wordt aangedreven door het water van de Sint Jansbeek en produceert zo meel op 100% duurzame wijze.

Bij de kraam van de Witte Watermolen koop je bak- en meelproducten zoals broodbakmix, cakemix en meel. Gemalen van biologisch graan en heerlijk om je eigen brood mee te bakken of verse pasta van te maken. En natuurlijk pannenkoeken.

Wil je de molenaars aan het werk zien bij het uitvoeren van het oude molenaarsambacht en de grote houten raderen en assen bewonderen? Kom dan een kijkje nemen tijdens de Arnhem Groen Markt. Een van de enthousiaste molenaars geeft je graag meer uitleg over dit unieke monument.